

Ganzenbeheer natuurgebieden Texel voorjaar 2024

Veelgestelde vragen

Update 5 februari 2024

Een natuurgebied is toch juist een plek waar ganzen horen? Waarom worden ze daar nu bestreden?

Ganzen maken onderdeel uit van de natuur en we willen ze daar graag houden. In de afgelopen jaren is het aantal ganzen echter zo sterk gegroeid dat er schade ontstaat aan de natuur en aan landbouwgewassen. Ter bescherming van broedvogels en kwetsbare vegetatie, en om schade aan landbouwgewassen te beperken, is besloten het aantal ganzen te verminderen. We noemen dit 'gecoördineerd beheer'.

Hoeveel ganzen worden er gedood?

Het uitgangspunt is om uiteindelijk zo min mogelijk ganzen te doden. Daarom ligt de focus op (aanstaande) broedparen, ook wel 'koppelvormers' genoemd. Hierbij wordt één gans van een koppel geschoten, waardoor het paar niet tot broeden komt. Deze uiterste maatregel wordt onder strikte voorwaarden uitgevoerd door beroepsjagers van de FBE. Het voorkomen van onnodig dierenleed en verstoring van andere dieren staan daarbij voorop.

Daarnaast vinden ruivangsten plaats in de tijd na de broedperiode, waarin de ganzen nieuwe veren krijgen en korte tijd niet kunnen vliegen. Ze verblijven dan graag op een vaste plek en kunnen relatief eenvoudig worden gevangen en gedood.

Hoeveel ganzen er uiteindelijk gedood worden, kan niet vooraf bepaald worden. Dit is namelijk afhankelijk van een aantal factoren zoals het aantal aanwezige ganzen in een gebied, of afschot veilig uitgevoerd kan worden (i.v.m. bezoekers in een gebied), de weersomstandigheden en de aanwezigheid van andere beschermde diersoorten en planten.

Jaarlijks brengt de FBE Noord-Holland een rapportage uit over het aantal gedode dieren in Noord-Holland. De rapportage van 2023 vind je [hier](#). Door de hogere inzet verwachten we dat het aantal voor dit jaar hoger zal zijn dan in het afgelopen jaar.

Wanneer worden de ganzen geschoten?

Dit gebeurt in de maanden februari, maart en april.

Waar zal afschot precies plaatsvinden?

Het afschot vindt plaats in de Natura 2000-gebieden, met uitzondering van de plekken waar geen verstoring mag plaatsvinden. Het kan zijn dat op basis van waarnemingen uit de praktijk meer, minder of andere plekken worden uitgesloten. Dit is afhankelijk van hoe de beschermde dieren zich gedragen en wordt bepaald door experts. Hoe we hier rekening mee houden lees je in de Passende Beoordeling. Deze vind je [hier](#).

Worden er op Texel ook preventieve maatregelen genomen om natuurschade door ganzen te voorkomen?

Ja, op Texel worden bijvoorbeeld sinds de winter van 2023 op enkele locatie rietzones in de duinwateren van Staatsbosbeheer afgeschermd met fijnmazig gaas. Dit om vraatschade door ganzen te voorkomen.

Worden op Texel ook preventieve maatregelen genomen om schade door ganzen in landbouwgewassen te voorkomen?

Ja, dit kan je zien doordat er vlaggen, vogelverschrikkers of zelfs auto's in het land zijn geplaatst. Ganzen kunnen ook door een menselijke actie worden verjaagd. Bijvoorbeeld door het land in te lopen (met hond) of te rijden met quad of trekker. Ook kan een gaskanon worden ingezet. Omdat een gaskanon overlast kan geven voor de omgeving, wordt dit niet vaak gebruikt.

Is nestbehandeling (voorkomen dat eieren uitkomen) geen betere manier?

Bij nestbehandeling worden eieren geprikt of met olie bewerkt, waarna ze niet uitkomen. Om deze maatregel effectief in te kunnen zetten, moet minimaal 90 procent van de nesten behandeld worden, zo blijkt uit [onderzoek](#). In de natuurgebieden op Texel is dat niet mogelijk, omdat daar veel verstoringgevoelige, beschermde broedvogels zitten zoals de lepelaar, bruine en blauwe kiekendief, velduil en eidereenden.

Worden door het afschieten andere dieren niet verstoord?

Experts (ecologen) hebben onderzocht of het mogelijk is afschot uit te voeren zonder dat beschermde dieren te veel worden verstoord. Uit dit onderzoek ([Passende Beoordeling](#)) blijkt dat onder strikte voorwaarden afschot kan plaatsvinden. Zo is het gebruik van een geluiddemper verplicht en zijn er verschillende plekken binnen Natura 2000-gebieden waar geen afschot is toegestaan.

Hoe wordt er omgegaan met de winterrust voor trekganzen?

De maatregelen zijn gericht op het verminderen van het aantal standganzen. Dit zijn ganzen die het hele jaar in Nederland verblijven. Het afschot start in februari en is gericht op het doden van koppelvormers. Dat zijn (aanstaande) broedparen die zich in tweetallen ophouden nabij een broedgebied. Ze maken geen onderdeel van een groep en houden afstand tot andere ganzen. Op die manier kunnen we uitsluiten dat er trekganzen worden gedood.; deze koppelen namelijk niet voordat zij vertrekken.

Er zitten verschillende soorten ganzen op Texel. Worden die allemaal geschoten of gaat het om een bepaalde soort?

Het gaat om ganzen die het hele jaar in Nederland verblijven (standganzen). Specifiek de grauwe gans, brandgans, boerengans, kolgans, nijlgans en hybride ganzen. Overwinterende of trekkende ganzen worden niet geschoten.

Wat wordt bedoeld met 'beroepsjagers'?

Dit zijn faunabeheerders die in opdracht van de [Faunabeheerheid Noord-Holland](#) werken of boswachters van natuurorganisaties. Zij werken onder strikte voorwaarden en maken gebruik van o.a. geluiddempers om verstoring zoveel mogelijk te beperken.

Wat gebeurt er met het ganzenvlees?

Het doden van dieren is altijd een uiterste maatregel. Een ander belangrijk uitgangspunt is duurzaamheid; het zo goed mogelijk benutten van de gedode dieren. Bijvoorbeeld door gans op het menu te zetten. Gansenvlees is uitermate geschikt om te eten. Het wordt zoveel mogelijk lokaal klaargemaakt en verkocht. Heb je interesse in vlees van Texelse ganzen? Dan kan je terecht op de volgende punten:

- KNJV [Wild op de Kaart](#)
- 'Wild Texel' op Facebook of Instagram
- Henk van Wijk tel. 06 53 14 86 70

Er is meer vlees dan er vraag is. Vlees dat niet aan de kwaliteitseisen voldoet of dat niet verkocht wordt, gaat met de destructor mee (zie: [Rendac](#)).